

Kyrkjebygget som sanserom, forkynningsrom og levd rom

Margunn Sandal
Ei ny tid for kyrkjebygga våre
Bergen 3. februar 2025

Hamre kyrkje

1620-1640

Den norske kirke oppfatter kirkebygg og kirkested som sentrale i sitt oppdrag og sin selvforståelse.

Kirken vil at den kirkelige kulturarven skal bli bevart, være i aktiv bruk og bli videreutviklet fordi den oppleves som viktig for Den norske kirkes menigheter og storsamfunnet. (*Kirkelig kulturarv*, s. 143)

Den kirkelige kulturarven tilhører fellesskapet og lokalsamfunnene og verdsettes som en sentral kilde til glede, innsikt og forståelse av Norges ide- og samfunnshistorie.

Kirkesteder med kirkebygg og kirkegårder er åpne, tilgjengelige og i aktiv bruk

Henri Lefebvre, *La production de l'espace* i 1974
(*The Production of Space*)

Bert Daelemans, S.J. *Spiritus Loci: A Theological
Method for Contemporary Church Architecture*

Margunn Sandal, «Kyrkjebygget som sanserom,
forkynningsrom og levd rom» Kirke og kultur,
3/2024.

TRE DIMENSJONAR VED KYRKJEROMMET

Sanserom – sanseleg, estetisk erfaring av å vere 'her'

Forkynningsrom - planlagt, gjennomtenkt og forstått

Levd rom – staden der noko uføresett kan dukke opp

SANSEROMMET

Atmosfære

Ei aning av eit nærvær eller av å finne seg sjølv til stades
«her» på eit vis som inkluderer ei sinnsstemning
(Gernot Böhme)

Tautra Mariakloster – Jensen og Skodvin

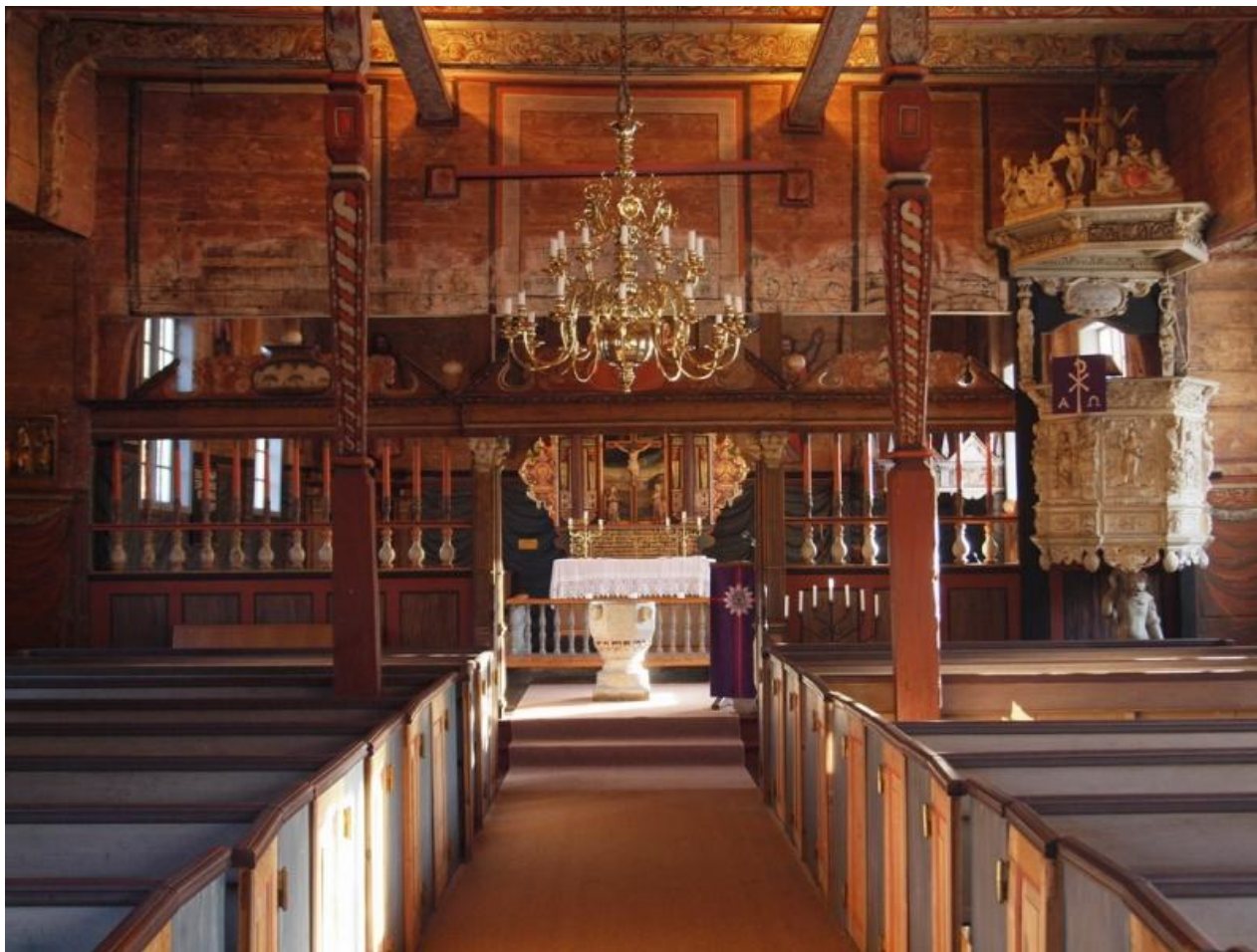

Hamre kyrkje – Interiør

foto: Lars Inge Helland

FORKYNINGSROMMET

Ein ukjend gud får ansikt

Her blir Kristus forkynt i bilde, symbol og arkitektur, og ei medviten fortolking forbind det vi sansar, med det kristne mysteriet.

Hamre kyrkje: Gud skaper himmel og jord

Mosaikken i San Clemente, Roma, 1200-t

Hamre kyrkje: Krusifiks fra ca. 1250

Hamre kyrkje: Frontale, rekonstruert

DET LEVDE ROMMET

Det levde rommet er den dimensjonen ved læringsrommet som har eit særleg potensial i seg for nye erfaringar, nye oppdagingar og ny bruk. Dette er det kreative rommet der menneskelege førestillingar og utopiar kan få plass, der noko hemmeleg kan skjule seg eller noko undertrykt trengjer seg fram.

Kirkeasyl

Frogner kirke, 1907

Julaften 2024

Den sigrande Kristus

JEG
VIL GIVE
EDER
HVILE
MATT. 28.

Markus «Såmannen». Lukas «Sønnen som kom hjem»

